

Sosialistiskur uppbyggingarpolitikkur mótvegis afturhaldspolitikki borgarligu flokkanna.

Í flestum londum í Vesturheimi eru fleiri borgarligir flokkar — og ein sosialistiskur atvikaaflokkur. Færoyar er einki undantak. Her hava vit teir borgarligu afturhaldsflokkarnir: Sambandið, fólkaflokkinn, sjálvstýrið og tjóðveldið. Mótvegis hesum borgarliga liðnum stendur hin sosialistiski atvikaaflokkurin — JAVNAÐARFLOKKURIN — einsamallur. Borgarligu flokkarnir eru allir samdir um, at samfelagið skal vera bygt á hitt kapitalistiska grundarlagið — tað vil í flestu færum siga, at samfelagið skal vera ogn teirra einstoku. Atvikaaflokkurin vil byggja á hitt sosialistiska grundarlagið, tað vil siga: Samfelagið fyrri øll. Vit vilja her vísa á, hvussu javnaðarflokkurin — hóast minniluta sín — hevur roynt at gera samfelagið meira sosialistiskt og meira rett- víst við at gera alt fólk til luthavarar í góðum landsins, soleiðis at allar atvikaáðgáðir verður at falla í lut teirra, ið atvikað gera.

Endurnýggjan skipafloftans.

Longu í 1944 høvdu javnaðarmenn fullfíggað uppskot um, at hitt almenna fekk í hendi umsit- ingina av øllum landsins peningi, harav mestiparturin skuldi nýtast til keyp av nýggjum skipum (m.a. 25 nýggjum trolarum umframt onnur skip). Landið skuldi standa fyrri og hava eftirlit við byggingini, soleiðis at vit einans finga fyrsta flokks skip til ódýrastu prísir. — Síðan skuldi leggjast so til rættis, at fiskimannasamtøkur, partafeløg og privatmenn kundu yvirtaka tey nýggju skipini. Hesi uppskot mið-

aðu ímóti, at endurnýggjanin skuldi vera fullfórð í 1949.

Men afturhaldsflokkarnir vildu tað annarleiðis. Skip komu, men úrslitið av planloysi afturhaldsins var so stórt, at vit longu nú mugu undir aðru stóru endurnýggjanina síðan krígsslok.

Lánini.

Við lánlíkindunum var alt lagt so væl til rættis í uppskoti javnaðarmanna, at fiskimenn og fiskimannasamtøkur skuldu hava somu atkomu til nýggj skip, sum teir peningaliga sterku. Fiskimenn og

teirra samtøkur skuldu einans leggja 5 pst. av keypspeninginum á borðið við yvirtøkuni av skipunum. Men afturhaldið gekk ímóti. Javnaðar- uppskotini um at hjálpa fiskimenn- um so væl sum gjørligt vórðu feld.

Ídnaðurin.

Í hesum heildarplánum vóru eisini uppskot um tær neyðugu peninga- jättanir til tey neyðugu tog-, snoris-, neta-, flaka-, frysti- og onnur virki. Hesi virki vildi beint mest sum alt atvikaðloysi uppi á landi av vegnum, samstundis sum so nógv sum gjørligt av tí, ið tey nýggju skipini høvdu brúk fyrri, varð gjørt her. Atvikað og peningurin varð tá í landinum. Livlíkindi fólksins vildi verð munandi hækkað. — Heldur ikki hesi framstig vildi afturhaldið fremja. Men at javnaðarmenn høvdu rett, ívast eingin Færoyingur í dag.

Landbúnaðurin.

Landbúnaðurin hevur havt ringa lagnu. Einki hevur verið gjørt fyrri búnaðin og búnaðarmannin. Javnaðarmenn gjørdi tí fullfíggaðan uppdyrkingarplan og plan fyrri landbúnaðarstránum. — Alt landið skuldi dyrkast upp við hjálp av nýmótans dyrkiliðum. Alt grund- botingararbeiði skuldi vera gjørt av tí almenna. Allir traðarmenn, ið vildu hava traðir, skuldu fáa tær hálvdyrkaðar og ókeypiss. — Landbúnaðarviðurskiptini skulu heilt og aldeilis skipast av nýggjum, landsins fólk til frama. Men eisini her settu afturhaldið sína vælkendu konservatismu í hásetið — og lótu landbúnaðin rokja seg sjálvan, ongan stuðul til bøndurnar, ongan stuðul til traðarmenninar. Nú skilja allir, at einans javnaðarpolitikkurin verður at geva landbúnaðinum tey sunnu framburðslíkindi, ið honum so harðliga torvar.

Tryggingin.

Úr sosialistiskum sjónarmiði eiga øll trygging at vera á landsins hondum. Hetta er almannamál og ikki mál til privatar spekulatióir. Longu fyrst í krígssárunum eydnaðist tað javnaðarmennum at fáa ein meiraluta fyrri uppskoti teirra, um at landið skuldi yvirtaka tryggingina. Vit finga Tryggingarsam- bandið, ið nú eiga umleið 11 milj. kr. Nú eiga landið henda pening, ið annars vildi verð havnaður í lummum hjá innlendskum og útlendskum tryggingarspekulant- um. Henda pening hava javnaðar- menn partvís vilja nýtt til endur- nýggjan skipafloftans. Hetta her vunnist javnaðarmenn, tó ikki út í æsir.

(Framhald.)

VÍSDÓMSORÐ

Í himlinum koma vit at undra okkum yvir 3 ting: Yvir tey, vit hitta har, yvir tey, vit høvdu væntað at hitt har, men einki siggja til, og — yvir at vit hitta okkum sjálvi har!

Lívið má hava innihald, meina tey flestu. Men tað er pengapungin, tey hugsa um.

Hví Erlendur var ímóti landshandlinum.

— Kaffi skuldi nú vera betri og finari, sama við mjólinum, helt Erlendur. Tí tók hann hendur saman við afturhaldinum.

— Hann steintagði til javnaðar- mannaprógvini, at seinasta tilboð, landshandilin fekk uppá ársbrúki av mjóli, var slaka hálva millión biligari enn nakar annar privatur kundi veita til vega.

— Hann steintagði til javnaðar- mannaprógvini, at landshandilin vildi kunna spart landinum einar 480.000 kr. uppá 6000 sildagørn.

— Hvat liggur aftanfyrri, at tjóð- veldismenn »kaldir og kyniskir« uttan at blunka greiddu atkvøðu fyrri, at fremmandir spekulantar skuldu sleppa at eyðræna. Færoy- ingar tapa slaka millión bara uppá tvey ting sum mjólið og gornini?

Hvorjar eru grundirnar — tað krevja fiskimenn okkara at fáa at vita.

Men tað hendi á tingi á kvøldi tann 24. apríl 1955.

Hetta gjørdi tjóðveldismenn, hó- ast ein teirra — troðkaður í ein krók av javnaðarmennum — mátti viðganga, at ein landscentraliseran av útgerðarvorum vildi spart fiski- vinnuni hundraðar av túsundum krónum.

Aldri hevur maður ússaligari vart sína ógerð enn Erlendur Paturs- sonur gjørdi í hesum máli.

— So bims var hann, at hann bað Dam spyrja húsmøðurnar, hvussu nógv biligari og betri mjólið, kaffið, teið og hinar vorur landshandilsins vóru vorðnar, síðani landshandilin fór av.

Og so víta allar húsmøður, at bæði mjól, kaffi og te og allar landshandilsins vorur eru farnar upp í ský í prisi, síðani landshand- ilin varð avtikin.

30 tíma atvikaðsvika innan 1980.

Áður enn tey stóru amerikansku fakfelagini AFL og CLO gingu saman í eitt felag, hevði formaður AFL's, Georg Meany, grein í »Fortuna Magazine«, har hann m. a. sigur, at mál fakfelagsrørslunnar er innan 1980 at veita atvikaðar- unum »meira pening, meira frítíð, eitt ríki menningar- og mentunn- arlív gjøgnum kollektivar samráð- ingar undir politiskum frælsi«. Hann heldur áfram:

»Framtíðarlíga vilja vit atvikað fyrri at stytta atvikaðstíðina. Vit hava sett sum mál 30 tíma atvikaðsviku, og innan 1980 vilja vit lættliga náa málinum fyrri allar Amerikamenn. Í dag eru fleiri atvikaðarar í atvikað enn nakrantíð áður, ikki við eini atvikaðstíð uppá 10 tímar 6 dagar um vikuna, men við 8 tímum 5 dagar um vikuna. Síðan byrjanina av hesum árhund- aðinum er atvikaðaranna livistand- ardur tvífaldaður. Tað er eingin orsök til, at hann ikki skal tví- faldast einaferð enn innan 1980«, sigur Meany.

KUNSTGØDNING

KALKSALPETER

18% SUPERFOSFAT (grannuleret)

50% KALI

AMONSULFATSALPETER

NITROPHOSKA

Største lager — billigste priser
mod kontant betaling.

A.S. Valdemar Lützen,

TELEFON 1020 Thorshavn. TELEFON 1020

Keypið færoyska sápu og vaskievni

Grønsápu (í leysum og í 1/2kg. pakkum)

Rita stongsápu

Mjoll vaskievni

Rita sápuþenir

Teeo-vask (í fløskum)

R. A. skúripulver

Soda

Nógv sleg av toiletsápu, m. a.:

Mopa

Grøna

Favorit

Okkara hondsápu

Barbersápu

Skótkrem, svart og brúnt. Bonevoks, Hondreinsipasta.

Fabrikk OKKARA Tórshavn.